

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत (NMSA)
परंपरागत कृषि विकास योजना (PKVY)
(३२६ गट) सन २०२१-२२ मध्ये राबविण्याकरिता
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : योजना ३३२१/ प्र.क्र. ९०/१-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक : ०६ ऑगस्ट, २०२१

- वाचा :** १) केंद्र शासनाने DAC Website: agricoop.nic.in या सांकेतिक स्थळावर निर्गमित केलेल्या परंपरागत कृषि विकास योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना.
- २) कृषी व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.संशेयो १२१७/प्र.क्र.२१०/१७अ, दि.२४.०१.२०१७
- ३) कृषी व पदुम विभाग, शासन निर्णय शुध्दीपत्रक क्र.संशेयो १२१७/प्र.क्र.२१०/१७अ, दि.२९.०१.२०१८
- ४) कृषी व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.योजना ३३१९/प्र.क्र.१३९/१-अ, दि.०३.१२.२०१९
- ५) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. F.No.9-35/2015-Org.Fmg(i to iii), दि. २८.०२.२०२०
- ६) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. F.No.9-35/2015-Org.Fmg(59066/FTS), दि. १३.१०.२०२०
- ७) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. F.No.9-35/2015-Org.Fmg(59066/FTS), दि. १०.०५.२०२१
- ८) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. कृआ/पकृवियो/३२६गट/निमा/१५७७६/२०२१, दि. १४.०५.२०२१

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत परंपरागत कृषि विकास योजना ही योजना सन २०१५-१६ पासून राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे. सदर योजना गट आधारित असून यामध्ये केंद्र हिस्सा ६० टक्के व राज्य हिस्सा ४० टक्के या प्रमाणात आहे.

सन २०१७-१८ मध्ये परंपरागत कृषि विकास योजनेअंतर्गत ३२६ गट स्थापन करण्यात आले आहेत. त्याकरीता संदर्भ क्र. २ ते ४ वरील शासन निर्णयान्वये पहिल्या व दुसऱ्या वर्षातील कार्यक्रम राबविण्याकरीता प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

केंद्र शासनाच्या संदर्भ क्र. ५ वरील पत्रान्वये ९३२ गटांसाठी प्रवर्गनिहाय एकूण रु. २८८०.३२ लाख निधी उपलब्ध झालेला होता. तथापि, सदर कार्यक्रम सुधारित होऊन त्या निधीमधून संदर्भ क्र. ६ वरील पत्रान्वये ३२६ गटांसाठी एकूण रु. ७८७.७२ लाख एवढ्या निधीची केंद्र शासनाची सुधारित मान्यता प्राप्त झाली आहे.

सन २०२०-२१ अखेर शिल्लक राहिलेला ३२६ गटांचा केंद्र हिस्सा रु. ४७२.६३ लाख व त्यास पुरक राज्य हिस्सा रु. ३१५.०९ लाख असा एकूण निधी रु. ७८७.७२ लाख अखर्चित राहिला असून त्यातील केंद्र हिस्सा संदर्भ क्र. ७ वरील पत्रान्वये सन २०२१-२२ मध्ये खर्च करणेसाठी पुर्नजिवित करुन मिळाला आहे.

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत परंपरागत कृषि विकास योजना ३२६ गटांसाठी सन २०२१-२२ मध्ये जिल्ह्यांच्या मागणीनुसार तिसऱ्या वर्षाचा कार्यक्रम राबविण्याकरिता एकूण प्रवर्गनिहाय केंद्र हिस्सा रु. १८३.७९ लाख व राज्य हिस्सा रु. १२२.५३ लाख असा एकूण रु. ३०६.३२ लाख निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत परंपरागत कृषि विकास योजनेअंतर्गत ३२६ गटांचा तिसऱ्या वर्षाचा कार्यक्रम राबविण्यासाठी **खालीलप्रमाणे प्रवर्गनिहाय एकूण रु. ३०६.३२ लाख** एवढ्या निधीस **प्रशासकीय मान्यता** देण्यात येत आहे.

(रु.लाख)			
प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा (६० टक्के)	राज्य हिस्सा (४० टक्के)	एकूण
सर्वसाधारण	१५८.४२६९८	१०५.६२०८६	२६४.०४७८४
अनुसूचित जाती	१३.७८४२५	९.१८९७५	२२.९७४००
अनुसूचित जमाती	११.५७८७७	७.७१९३९	१९.२९८१६
एकूण	१८३.७९	१२२.५३	३०६.३२

२. सदर निधी वरील परिच्छेद क्र. १ मध्ये प्रदान केलेल्या प्रशासकीय मान्यतेनुसार खर्च करण्यात येईल याची दक्षता घेण्यात यावी. या प्रित्यर्थ होणारा खर्च चालू सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजुर होणाऱ्या अनुदातून भागविण्यात येऊन खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

सर्वसाधारण प्रवर्ग-

केंद्र हिस्सा लेखाशिर्ष	राज्य हिस्सा लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक -डी-३ २४०१ पीक संवर्धन, (००) (३५) कृषी उन्नती योजना- परंपरागत कृषी विकास योजना (केंद्र पुरस्कृत योजना) केंद्र हिस्सा- ६०% २४०१ ए ०५६ कार्यक्रम, ३३ अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक -डी-३ २४०१ पीक संवर्धन, (००) (३६) कृषी उन्नती योजना- परंपरागत कृषी विकास योजना (केंद्र पुरस्कृत योजना) राज्य हिस्सा -४० % २४०१ ए ०६५ कार्यक्रम, ३३ अर्थसहाय्य

अनुसूचित जाती प्रवर्ग-

केंद्र हिस्सा लेखाशिर्ष	राज्य हिस्सा लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक -एन-३, २४०१ पिक संवर्धन, (००) (१३), कृषी उन्नती योजना- परंपरागत कृषि विकास योजना, केंद्र हिस्सा- ६०% २४०१ बी२०३, (कार्यक्रम, ३३ अर्थसहाय्य)	मागणी क्रमांक -एन-३, २४०१ पिक संवर्धन, (००) (१४), कृषी उन्नती योजना- परंपरागत कृषि विकास योजना, राज्य हिस्सा- ४०% २४०१ बी२१२, (कार्यक्रम, ३३ अर्थसहाय्य)

अनुसूचित जमाती प्रवर्ग-

केंद्र हिस्सा लेखाशिर्ष	राज्य हिस्सा लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक- टी-५, २४०१ पिक संवर्धन, ७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना ०१ - जनजाती क्षेत्र उपयोजनेतर्गत योजना (०१)(३०) कृषि उन्नती योजना-परंपरागत कृषि विकास योजना (केंपुयो), केंद्र हिस्सा- ६०% (२४०१ ए७६२) ३३ अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक- टी-५, २४०१ पिक संवर्धन, ७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना ०१ - जनजाती क्षेत्र उपयोजनेतर्गत योजना (०१)(३१) कृषि उन्नती योजना-परंपरागत कृषि विकास योजना (केंपुयो), राज्य हिस्सा- ४०% (२४०१ ए७७१) ३३ अर्थसहाय्य

३. सदर योजना राबविताना खालील अटी व शर्तीचे पालन करण्यात यावे-

१. सदर योजना केंद्र शासनाच्या संदर्भाधिन मार्गदर्शक सुचनानुसार व केंद्र शासनाच्या निधी वितरीत करण्याच्या अटी व शर्ती नुसार राबविण्यात यावी.

२. खर्चाचे लेखे सुव्यवस्थित ठेवून सदर खर्चाचे लेखा परिक्षण अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्रे केंद्र व राज्य शासनाला लवकरात लवकर प्रगती अहवालासह सादर करण्यात यावेत. योजनेच्या वेगवेगळ्या बाबींवरील भौतिक व आर्थिक प्रगती अहवाल केंद्र व राज्य शासनास प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सादर करण्यात यावा.

३. योजनेशी संबंधित ताळेबंद व लेखापरिक्षण जमा खर्चाच्या रकमा यांचा अहवाल अंमलबजावणी यंत्रणेने द्यावा. त्यामध्ये वर्षाच्या सुरुवातीला अखर्चीत रकमा व व्याजाद्वारे मिळालेले उत्पन्न स्पष्टपणे

नमूद करण्यात यावे. जेणेकरून पारदर्शी स्वरूपात रकमा विचारात घेता येतील व संदिग्धता राहणार नाही.

४. कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर कार्यक्रमापेक्षा जास्तीचा कार्यक्रम राबविला जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

४. सदर निधी खर्च करताना विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे/प्रक्रियेचे/ वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत / P.W.D / मॅन्युअलचे अधिन राहून/C.V.C. तत्वानुसार / CAG च्या निर्देशानुसार/प्रचलित शासन निर्णय/ नियम/परिपत्रक /तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अमंलबजावणी यंत्रणांनी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम/ अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहिल. त्यांनी या शासन निर्णयान्वये वितरीत केलेला सर्व निधी सर्व जिल्हयांना पीएफएमएस (PFMS) प्रणालीद्वारे वितरीत करण्याची कार्यपद्धती बंधनकारक राहिल.

५. सदर योजनेकरिता आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना योजनेचे नियंत्रण अधिकारी म्हणून व सहाय्यक संचालक, लेखा-१ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

६. प्रस्तुतचे आदेश वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ मधील भाग- पहिला, उपविभाग तीन मधील अनु क्र. ४ येथील नियम २७ (२) (ब) अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांमध्ये तसेच वित्त विभाग, परिपत्रक क्रमांक अर्थसं - २०२१/ प्र.क्र.४८/अर्थ ३, दिनांक ६ एप्रिल, २०२१ व वित्त विभाग, शासन निर्णय अर्थसं - २०२१/ प्र.क्र.४८/अर्थ ३, दिनांक २४ जून, २०२१ मधील अटी व शर्तीची पूर्तता करण्यात यावी.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०८०६१७२२०४६२०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(उमेश चांदिवडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

२. मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
४. सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. संचालक (निविष्ठा व गुणनियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर .
८. सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
९. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक.
१०. सर्व प्रकल्प संचालक, आत्मा.
११. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
१२. सहाय्यक संचालक, लेखा -१, कृषि आयुक्तालय महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१३. कार्यासन १४३१, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. वित्त विभाग (व्यय-१), मंत्रालय, मुंबई.
१५. निवडनस्ती (कार्यासन १-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.